

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1600. Soc. 61.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72313)

amor. Celebratus est adventus, nocturnis ignibus, curribusque equitum. Instituta supplicatio 24. Septembris, in qua circumlatæ reliquæ, donatæ à Domina Marchione de Castello Rodrigo confanguinea Episcopi, & non exigua veræ Crucis particula, ipsius Fundatoris donum egregium, qui dicavit templum nostrum & Collegium divo Jacobo majori.

Commen-
taria Vellefi.

36. Prodièrunt in lucem hoc anno nostri Antonii Vellefi Portalegrensis commentaria in Grammaticam Emmanuelis Alvari. Correxerat nonnulla ejus carmina, & omnia Grammaticæ præcepta conclusit versibus tam fluidis, nitidisque, ut in re nihil peti absolutius possit. P. Emmanuel Pimenta sui temporis Poëta insignis ajebat, in re tam arida fieri non posse elegantiora carmina. Idem Vellefius ordinavit compendium Grammatices nostri Emmanuelis, quod puerorum teritur manibus. Quamquam plurimis Nostris aliarum gentium sit commendatum ea præcepta complecti versibus, ut essent usui scholis Societatis, non fuit, qui Vallefium æquaret.

Annus 1600. Soc. 61.

I.

Postulata
Provincia,

Duplex postulatum per Procuratorem Romanum, alterum, ut indulgentia plenaria horarum 40. Domui Professæ Ulyssiponensi concessa ad omnia Collegia Provinciæ Lusitanæ extenderetur, alterum, ut nostri possent in navigatione Indica sacrificium missæ facere, obrinuerunt à Pontifice.

Defuncti in
Domino Pro-
fessæ.

2. Domus Professæ Ulyssiponensis 2. Octobris amisit P. Joannem Lucenam, natum Francozi in Beirensi Provincia, præclarum vitæ S. Xaverii scriptorem, & sui temporis concionatorem insignem. Semper studuit sui contemptui, & frænandis naturæ propensionibus. Monitus de propinqua morte mirum recreabatur. Præ desiderio Deum coram intuendi nequibat à lacrymis temporare. Eius vita circumfertur impressa.

3. Ibidem 14. Junii vixit Andreas Goniuz Coadjutor Portuensis. Annos triginta munus gessit petendi eleemosynas, quibus Domus vicitat. Admirabilis modestia ac mansuetudo & ejus vultum, & animus exornavit. Aliquando vir nobilis, dum Andreas stipem ab eo postulat, verbis bile plenis in Societatem invehitur. Audivit patientissimè; ubi tempestas quievit, *Bene est, inquit Andreas, jam, Domine mi, tribuisti mihi stipem meam; nunc, oro, aliquid dones meis Patribus.* Tantam mansuetudinem admiratus Dynasta veniam petuit, amplamque largitur eleemosynam, redditus subinde ex adversario amicissimus Societati. Ubique datâ occasione referebat admirandam Andree virtutem.

Conimbricæ.

4. P. Georgius Contreiras 20. Julii hominem exiit, natus monte majore novo. Tradebat Philosophiam, cum morbus extremus eum adortus vitæ curriculo deturbasset. Mores hominis sanctissimi. Non protulit verbum, quod alium offenderit. De ipso dictum, quod sciverit bene vivere, & bene mori. Ipsius vita typis excusa, quantus vir fuerit, exhibet.

5. Ibidem secundâ Junii attingit vivendi metam P. Joannes Simonius Conimbricensis. Numerabat Societatis annos sex. Nullus promptior ad Majorum imperia. Ardentissimè flagitavit miti ad infectis lue serviendum. Deum videndi insolitis flagrabat desideriis. Idcirco cum postremum ægotanti nunciatum est, mortem impendere: *Gratulamini mihi, inquit, Fratres mei, nihil poterat letius referri.*

6. Idem Collegium 28. Octobris morientem vidit P. Salvatorem Sotomajorem, patriâ Eborensem. Insigni præditus erat tolerantia. Propter falsum testimonium inclusus carceri siluit instar accusati Salvatoris. Id magis laudabile, quod esset natus loco nobili. Verum cognito, quantus lateret thesaurus in vituperiis, his postpoluit nomen & famam. Præscivit diem obitûs. Post quem patefecit Confessarius ejus innocentiam. In opere de tirocinio Eborensis singularia illius exempla vulgavi.

7. Ma-

7. Madriti 12. Octobris cursum consummavit P. Ludovicus Molina, de Madriti quo toties injecta mentio. Narus Cuenca in Hispania, in Lusitania educatus ab ipso tirocinio. Hac in Provincia didicit, ac professus est scientias incredibili famam sapientissimi Doctoris, & Magistri excellentissimi. Philosophiae magisterio exornavit Conimbricensem Academiam, Theologiae Eborensem, ubi plurimis annis illam tradidit, ac in lucem emisit *Concordiam*, in qua *scientiam mediam* inconcussis stabilivit fundamentis. Quam scientiam redditus Academiis orbis Christiani notissimus. Sapientiam Virtus comitabatur. Saepè ad salvandas animas obivit excursiones sacras Apostolico more. Praelo typographico mandavit egregia volumina. Ejus virtutes vulgavi in opere de Novitiatu Conimbricensi.

8. Ad Indos expediti sunt viceni, Lusitani duodecim, octo ex Italia. Tres martyrium intulit Coslo, Christophorum Ferreiram, Didacum Carvalium, & Antonium Andradam. Duo primi apud Japones laureati, Andrada apud Indos in odium fidei per Judaeum veneno sublatus. Venit in Societatem Conimbricæ 28. Februarii Joannes Metella, natus Sarnachii, passus martyrium in Ceilamo. Eboræ nobis adjungitur Ludovicus Cardeira ortus in agro Bejenfi: transivit in Aethiopiam, ibidem occisus ab Schismaticis.

9. Eboræ laboratum est naviter adversus contagium, quod agros & urbem infecerat. Nostri, quibus felix fors obtigit, migrarunt in domum à Collegio haud multum distitam, ut inde, quod vocarentur, diu, noctuque accurrent. P. Gaspar Nunius, dum ad expiandam animam poenitenti peste infecto aurem commodat, bibit luem, obitque sanctissimè 17. Julii, natus in pago, qui dicitur monasterium de Flegris in dioecesi Lamecensi. Eodem morbo de vivis expunctus est mense Aprili Thomas Maglius Anglus natione. Vigesima octava Septembris in eodem Collegio caduca reliquit P. Joannes Estremotius Eborenfis sexagenarius, non centenarius, ut habet Nadasi: ætatis anno trigesimo inivit Societatem, in qua laudabiliter vixit annis triginta.

10. Pulsi Eboræ Comædi. Quamquam eorum fautores omnem moverint lapidem ad eosdem retinendos; plus tamen valuit Nostrorum opera pro tuenda DEI gloria, & animarum salute. Per verni jejunii Dominicas dies, sex & quadraginta, bini & bini è Collegio prodibant ad populum edocendum in pagis, vicinisque oppidis. Bejenfes obrulerunt suis expensis foundationem Domus Professæ, quæ justis de causis admissa non est.

11. Oppidum Villanova ad ripam durii è regione urbis Portuensis laboravit peste. Huc non parva subsidia de Collegio missa. Præterea persuasere Nostris viro pio & locupleti, ut medicamenta, quibus esset opus ad infectos luc curandos, suo de peculio promeret. In sacello domestico Brigantini Collegii locatae Sanctorum reliquiæ, ligneis corporibus & capsis decenter exornatae.

12. Incolæ domus Farenfis strenuè incubuerunt eradicandis abusibus, licentisque, quæ irreperant. Licet domus scholis careret, nostrorum tamen suavis Ludimagistris demandavit Episcopus, menstruam à discipulis exigent confessionem. P. Nonius Mascarenus paschali tempore Ulysisiponem concedit rogatu Dominae Margaritæ conjugis Marchionis Castelli Rodrigi, Lusitanae novi Pro-regis. Successit illi P. Antonius Vasconcellius, qui vitas Lusitanorum Regum typis mandavit. Aliquot sacerdotes per illud regnum utiles obivere missiones. Ipse Vasconcellius Taviram adiit, ubi præter alia extinxit quam plurima adulta odia.

An-